

DJABEL

ROK 14.

N°. 17.

Wychodzi dwa razy na miesiąc. — Administracya w głównym Rynku Nr. 30. — Rękopismów nie zwraca się, ale bywają niszczone.
Przedpłata kwartalna: w Krakowie 1 złr., z przesyłką pocztową 1 złr. 15 c., w Niemczech 2 marki.
Prenumeratę listy i artykuły należy nadsyłać do handlu R. Ludwińskiego, Gł. Rynek Nr. 30 (pod adresem: Redakcja „Djabła“.
W umieszczeniu ogłoszeń pośredniczy: G. L. Daube et Comp. Central Annoncen Expedition Frankfurt a M.
Numer pojedynczy 20 ct.

Pan Jacenty z kumem przy szklaneczce piwa.

„Et! kumotrze co pleciecie,
Nasza Galicja
Najszcześniejsza jest na świecie,
Rząd krajowi sprzyja!

Naród wkrótce się doczeka,
Dzięki posłom naszym,
Że wyjdziemy na człowieka
Aż Moskwę przestraszym!“

- No! jeżeli już, kum tak gada,
Chyba koniec świata!“
- „Ależ sprzyja i nielada,
Jak brat kocha brata.

Przejdźmy wszystko w myśli ino,
A przyznacie sami —
Lecz znów nie jest jego winą
Żeśmy poetami.

On co przyrzekł, to dotrzyma.
Święte jego słowo,
Niechno kum się tak nie zżyma,
Przepatrzmy to, owo.“

- „Gdy tak chcecie: weźmy rzeki!“
- „W sejmie o nich radzą
I czas bardzo niedaleki,
Że im bobu dadzą.“

- „Wyrębują las za lasem
Gdzie spojrzysz aż strasznie“
- „Jest **ustawa**, która z czasem...
- „A niech piorun trzaśnie.

Od nafty podatek krwawy...“

- „To drobnostka taka,
A przyczynił się do sławy,
Ministra Rodaka.“

- „Ślżak polskiego chciał języka“
- „Miałby niezawodnie,
Gdyby poszedł ze Stańczyka
Polityką zgodnie.“

- „Transwersalna kolej“ — „Będzie...“
- „Niemcami nabita“ —
- „Naszych także wezmą wszędzie,
Gdzie braknie — i kwita.“

- „A te jakieś znów **Watzele**,
Jakieś **Mikulacze**?“
- „Taż to nasi krzewiciele,
Z radości aż płacę!

- Bo to panie rząd nam sprzyja...“
- „Kum ze mnie pokpiwa.“
  - „Nie, nie! Rajem Galicja!
Panie Antoś! piwa.

Z WYSTAWY PRZEMYSKIEJ.

Dzień pierwszy.

Doroto moja!

Jestem nakoniec w Przemysłu. Zjazd ogromny. Pociągi zwożą gości. Podobno nawet z Wiednia ma ich przybyć nie mało za przykładem ministra. Dopiero się to zdziwią niemey, jak zobaczą na co się taki Przemysł zdobył. Zaimponujemy im. Ja jutro wybieram się na wystawę. Dziś wieczór dla odpoczynku urządzamy sobie wraz z Ignacym i Karpielowskim z Pipidówki małego preferka i herbatkę.

Dzień drugi.

Dorotko najdroższa!

Wybraliśmy się dziś na wystawę, ale spiekota, upał, że wytrzymać ciężko — do tego jeszcze odciski mi dokuczały od samego rana. To też powiadam ci aniołku, że się jak mysz spociłem. Na szczęście dostaliśmy się do jakiegoś miejsca gdzieśmy znaleźli i cień upragniony i piwo na ochłodę. Ale co to za piwo! Doreciu kochana delicje. Mówili mi, że krakowskie — ach jakież to piwo! To też jakieśmy się zaczęli delektować owym nektarem, tak ani wiem, jak nam zeszło do wieczora. Wieczorkiem wróciliśmy do hotelu i dla zabicia czasu, prefer. Ignacy miał pech i wpadał ciągle. Spłukało go na kilka naście guldenów. Piszę ten list po ich wyjściu. Godzina druga w nocy, więc kończę już, aby cię ze snu nie wybijać, ucałowaniem twoich tłustych łapek. Trzeba iść spać, bo jutro co świt na wystawę. Powiadają, że bardzo świetna. No dobranoc ci osamotniona moja połowiczko.

Dzień trzeci.

Doreciu kochana!

A to fatalis z tą wystawą. Obiecywałem sobie wstać rano — tymczasem obudziłem się gdzieś koło czwartej po południu. Zaledwie było czas ubrać się w galę bo dajemy dziś obiad dla p. Marszałka za to, że wspiera nasz przemysł i dla innych dygnitarzy, że urządzili nam wystawę. — Ja będę trzymał mównicę o potrzebie wystaw u nas i nieobliczonych korzyściach z takowych.

Dzień czwarty.

Najśodsza Doreczko moja!

Wróciłem z Krasiczyna, dokąd byliśmy zaproszeni przez dostojnego gospodarza. Przyjął nas po królewsku zabawiliśmy się wybornie. Ja trzymałem znowu przy obiedzie mównicę o przemyśle i Przemysłu, która zyskała ogromne aplauzy. Zakończyłem ją wiatem za pomyślność ciągle wzrastającego u nas przemysłu. Jutro już muszę koniecznie zwiedzić wystawę.

Dzień piąty.

Miluchna moja Doruniu!

Patrz co ten nieznośny Ignac mi zrobił. Właśnie wybierałem się na wystawę

i wiązałem krawat ten, któryś mi na imieniny ofiarowała, kiedy wpadł z Karpielowskim i gwałtem domagał się rewanżu za kiedysiejszą przegraną. — Odmówić nie mogłem — zostałem w domu. Kazałem przynieść śniadanie, potem obiad z wystawy z tej jakiejś krakowskiej restauracji, o której jedzeniach cuda opowiadają a nawet mówią, że i gazety polityczne piszą. Mówię ci, że warto dać buzi każdej potrawie — wyborne — ale kosztowne niech ich dunder świśnie! No, nie mam im tego za złe, bo szlachcic zwłaszcza galicyjski niech słono płaci — ma z czego. Sprowadziłem także do obiadku i tego z wystawy jonowskiego piwa, bo to także coś mówię ci tak osobliwego, że beczulkę przywiezę do domu. Potem nastąpiła kolacja i graliśmy sobie tak od śniadania już nie wiem do której, bo Ignac, któremu szczęście dopisywało tym razem z uciechy posyłał po węgryzina dobrego, potem Karpieliński znowu po szampana i takeśmy się ululali, że nie wiem kiedy usnąłem, kiedy tamci poszli sobie i jak poszli. Dziś mam trochę bólu głowy i małeńki katzenjamer. Powiadają, że na to porter i śledź marynowany najlepsze. Muszę iść spróbować tej kuracji i pozalać niektóre sprawunki, bo wieczorkiem wracam do domu. Wystawy wprawdzie nie widziałem, ale nie żałuję bardzo, bo Ignac mi mówił, że nie szczególnego — zresztą ty mi o niej moje dziecko opowiesz najlepiej, bo wiem jak pilnie czytujesz gazety. Przysyłaj koniecznie pociąg. Całuję cię

Twój *Gulguliński.*

Do Mogiły i z Mogiły.

(obrazek z życia krakowskiego).

I.

Pan Jan szewskiej kondycji,
I kawaler bardzo miły
Przyszedł prosić panny Józii
Czy pojedzie do Mogiły.

W skutek tego panna Józia
Swojej pani oświadczyła,
Że pospieszy się z obiadem,
Bo to dzisiaj jest Mogiła;

Że dostąpić chce odpustu,
Na dni nie wiem już tam ile,
Więc, żeby tam nie wiedzieć co
Gwałtem musi być w Mogile.

Pani rada czy nie rada
Wobec żądań takiej siły —
Nie chcąc tamy kłaść zbawieniu
Puszcza Józję do Mogiły. —

II.

Pan Jan stawił się z kamratem,
A więc Józia wraz z Brygidą,
W perkaliki wystrojone
Za rogatkę z nimi idą.

On się także wyróżzał czarno
Kamrat jego też tak samo —
I mówili paunie: pani!
Nawet któryś szeptał: damo!

I wsadzili obie damy
Na omnibus drabiniasty,
I jechali do Mogiły
Pany, dzieci i niewiasty.

Jadą wozy za wozami
Tumanami kurzu, kurza —
Pan Jan stał się popielaty,
A Józia z gorąca — różą.

On kataru dostał z kurzu,
Ona go ma pełno w ustach,
Jednak śmieją się weseli,
Bo rozkosz być na odpustach.

III.

Co robili na odpuscie
Nie wiem bardzo tak dokładnie —
Tylko, że z początku wszystko
Szło elegancko i ładnie.

On jej mówił ciągle: pani!
Serce kupił jej z piernika
I na kawę ją zaprosił
Do kawiarni pod „Konika“.

Checieli nawet być w kościele,
Józia miała chętkę żywą,
Lecz docisnąć się nie mogli,
Więc Jan zabrał ich na piwo.

Pili bombę jedną, drugą —
Kamrat kazał dać po trzeciej,
Potem czwartą, potem piątą,
I przyjemnie czas im leci.

Lecz przy szóstej czy przy innej
Janowi coś do łba włata —
Zaczął zżymać się, odgrażać —
Być zazdrosnym o kamrata.

I byłaby pewnie bitka,
Ale kamrat dał drapakę —
A Jan Józję zamiast panią
Nazwał: taka i owaka!

Co się później stało, wołę
Zakryć milezieniem głębokiem,
Dość, że Józia późno w nocy
Z podbitem wróciła okiem.

A pan Jan został w Mogile
W jakiejś knajpie w gorszym guście
I Blaumontag odprawował
Na drugi dzień na odpuscie.

PODSŁUCHANE.

— No przekonaj się pan teraz jak rząd sprzyja krajowi, skoro w obsadzeniu katedry chirurgji postąpił w brew woli senatu, kraju i...

— Ale za to postąpił podług woli niektórych dygnitarzy krajowych, którzy sobie tego życzyli — dla rządu oni są krajem.

TRZEJ MOSKALE.

Stary Moskal swych synów, żądnych sławy
[wawrzynów,

Zwołał razem i wyrzekł te słowa:

Po nad Pełtew smrodliwą, nad Czeremosz
Idźcie, sława was czeka gotowa. [a żywo

Ty Iwanie siej piórem, pod tym niebios la-
Siej niezgodę, podburzaj umysły, [zurem
By, gdy przyjdę z wizytą, dojrzewało już
Coś zasiewała od Zbrucza do Wisły. [żyto

Ty Hawryło zbyt szczerze w urzędniczej
Umieść, siatki rozwijaj pająka, [się sferze
I w sukience lojalnej, nagromadzaj stos
A niezadługo cię czeka rozłąka. [palny,

A ty Janie z ambony, duchem moim na-
Lud nawracaj, by lizał ci nogi, [tehniony
I bądź w pracy swój wielki, i obiecuj ru-
I opisz jak żywot tu błogi. [belki

Teraz idźcie a żywo, przygotujecie paliwo
Które buchnąć by mogło płomieniem,
Bo już chwila jest krótka, kiedy zabrzmi
Ucieszycie się mojem zjawieniem. [pobudka

Poszli w stronę połowu, i widzimy ich zno-
Zgromadzonych wśród tłumów na sali; [wu
Czy w swej pracy niedbale, nie jak prawi
[Moskale
Czy też w swoich działaniach ustali.

I pytają: Iwanie, coś tu robił gałganie?
A on rzecze: jam śledził socjały.
I Hawryło też mówi, że pomagał Janowi
Socjalistów tu szukać i chwały.

Więc Hawryła, Iwana i wspólnika ich Jana
Wpakowali do dziury dla kary,
A niektórzy ze łzami, skruszeni ich losami
Wykrzykali: to biedne ofiary!

Stary Moskal tymczasem, czeka, czeka pod
Synów jego nie widać na drodze, [lasem,
I przeklina swe plemię i upada na ziemię
W swej wściekłości miotając się srodze.

Wtém otrzymał list; czyta: i za serce się
I wyszepnął przez zęby... „wykryto“ [chwyta
I z ponurem obliczem, sam okładał się
I... popędził nad Wołgi koryto! [biczem,

L. D.

W kawiarni Remana.

— Cóż się do stu djabłów dzieje z te-
mi szkicami na pomnik Mickiewicza?
Wysłał je komitet do Warszawy i tam
przepadły jak kamień w studni.

— Właśnie je komitet miał sprowa-
dzić — ale Warszawa wstrzymała się
nagle z wydaniem swego sądu.

— A to dla czego?

— Jak tylko się dowiedziała o świe-
tnym pomysle kochanego pana Rzewu-
skiego, ażeby pomnik Mickiewicza po-
stawić nie w rynku jak postanowiono —
ale na wyciętych plantach przed nowo
dobudowanym gmachem uniwersyteckim...

— Co słyszę? a to dlaczego?

— Dla uczczenia młodzieży akade-
mickiej, której się zawdzięcza zebranie
potrzebnych funduszków..

— Aha! pojmuję.

— I to uważasz mój kochany pod wa-
runkiem, aby dla większego uczczenia tej
młodzieży poczyliw Mickiewicz patrzył
sobie wciąż na kopiec Kościuszki — tak War-
szawa natychmiast wstrzymała się z swym
sądem, oczekując ażali ten rozrzucający
jej serca wniosek przejdzie w Radzie miej-
skiej — gdyż wtenczas dopiero będzie
mogła zawyrokować, który z szkiców bę-
dzie w razie takim najodpowiedniejszy.

— To słuszna rzecz, zwłaszcza, że
może znowu inny radca uzupełnić ten
wniosek Rzewuskiego wnioskiem, ażeby
dla połączenia piękna z pożytkiem — zro-
bić z pomnika jaki ozdobny wodotrysk.

— A wiesz co, że byłaby to myśl ka-
pitalna. Ja sam zgodziłem się na to. Nie-
chajby, dajmy na to z uszów Mickiewicza
tryskała woda. Nie słyszałby już przy-
najmniej biedaczysko żadnego obywatel-
skiego absurdu.

Na bruku warszawskim.

— Czy to prawda co czytałem, że
u was znowu powołują do życia dawny
komitet teatralny..

— A tak, Palicyn..

— Palicyn, Palicyn, gdzieś znam to
nazwisko. Czy to nie imiennik jaki był
ten, co go to u nas w Przemysłu schwy-
tano przy zdejmowaniu planów?

— Nie imiennik, ale on sam.

— Jakto? inżynier dyrektorem teatru?

— Bo widzisz tu nie tyle idzie o sztukę
dramatyczną co o roboty niwelacyjne
co mu się też już w części udało, bo
w krótkim czasie zniwelował teatr do po-
ziomu teatrzyków ogródkowych.

Wniosek p. Walerego

(z poprawką Djabła).

Panowie!! (oklaski) Zważywszy, że p.
Mickiewicz mimo niezaprzeczonego talen-
tu, nie doszedł do honoru, aby zostać
radcą miasta Krakowa, (oklaski) nie mo-
żemy stawiać mu pomnika na placu Fran-
ciszczańskim — bo plac ten panowie, prze-
znaczony jest na pomnik dla którego z nas.
(Huczne oklaski). Z tego samego powodu
nie możemy mu postawić pomnika na ryn-
ku, bo rynek panowie moi, (słuchajcie,
słuchajcie!) przeznaczony jest dla Kaźmie-
rza Wielkiego, który wystawił Sukienice
i dla tych, którzy teu pomnik (sic) do-
prowadzili do stanu nie bywałej świetno-
ści. krócej mówiąc odrestaurowali — (okla-
ski). Tym mężom panowie należą się
pomniki, któreby wielkością przerastały
gmachy rynku krakowskiego (oklaski).
Na placu szczepańskim miejsca już nie
ma, bo tam stanął już pomnik wzniesio-
ny na cześć budownictwa krakowskiego,

k który może godnie stanąć w rzędzie wie-
kopomnych dzieł sztuki. — Kleparz, po-
trzebny nam będzie panowie na pomnik
dla tego męża, który pierwszy nauczył nas
panowie sprzedawać żydom na pniu psze-
nicę. — Planty, poświęcone są już zasłu-
żonemu około upiększenia mego domu
Florjanowi Straszewskiemu. Gdzież więc
pytałem mojej przemysłowej głowy, umie-
ścimy tego biednego Mickiewicza? Zrazu
przyznam się panom, powzięłem myśl po-
stawienia tego pomnika przed gmachem
mającego się budować uniwersytetu i jak
wiecej podjąłem tę myśl gorąco przypu-
szczając do narady znakomitego naszego
i genialnego krakowianina — p. Księ-
żarskiego! (Tu zaczynają się niezna-
cznie poprawki Djabła). Gdy jednak je-
den z pp. profesorów, był łaskaw zwró-
cić moją uwagę, że śp. Mickiewicz nie
miał stopni uniwersyteckich tj. nie miał
dyplomu doktorskiego, ani nawet nie był
nigdy profesorem uniwersytetu — przeto
odstąpiłem od tak zuchwałego planu i zo-
stawiając plac przed gmachem uniwersy-
teckim na pomnik dla którego z pp. pro-
fesorów. a widzę kilku już dziś godnych
tego zaszczytu (przeciągłe oklaski) propo-
nuje postawić Mickiewiczowi pomnik **w ser-
cach naszych!** (Brawo! brawo!) Bo czyż
panowie, może być godniejsze pomieszcze-
nie dla tego, który kochał miliony, jak
w sercach milionów? Będzie to najwspa-
nialszy a zarazem najtańszy sposób uc-
czenia wielkiego mistrza — co nam po-
zwoli zaoszczędzone w ten sposób pienia-
dze użyć na inne pomniki — dla innych
zasłużonych ludzi! Dość czytać nekro-
logi i kronikę „Czasu“ aby się dowiedzieć
ilu to mężów zasłużonych — ile gwiazd
pierwszej wielkości — czeka na ucze-
nie — na pomniki. Nie sądzicie panowie,
że myślę o sobie, nie panowie — ambi-
cja moja nie sięga tak daleko, abym pra-
gął pomnika za życia. Dość mi będzie,
jeżeli ceniąc tę obfitość projektów, które
wymyślałem dla dobra miasta rodzinnego
postawicie mi pomnik po śmierci! (Hu-
czne i długo-trwałe oklaski.)

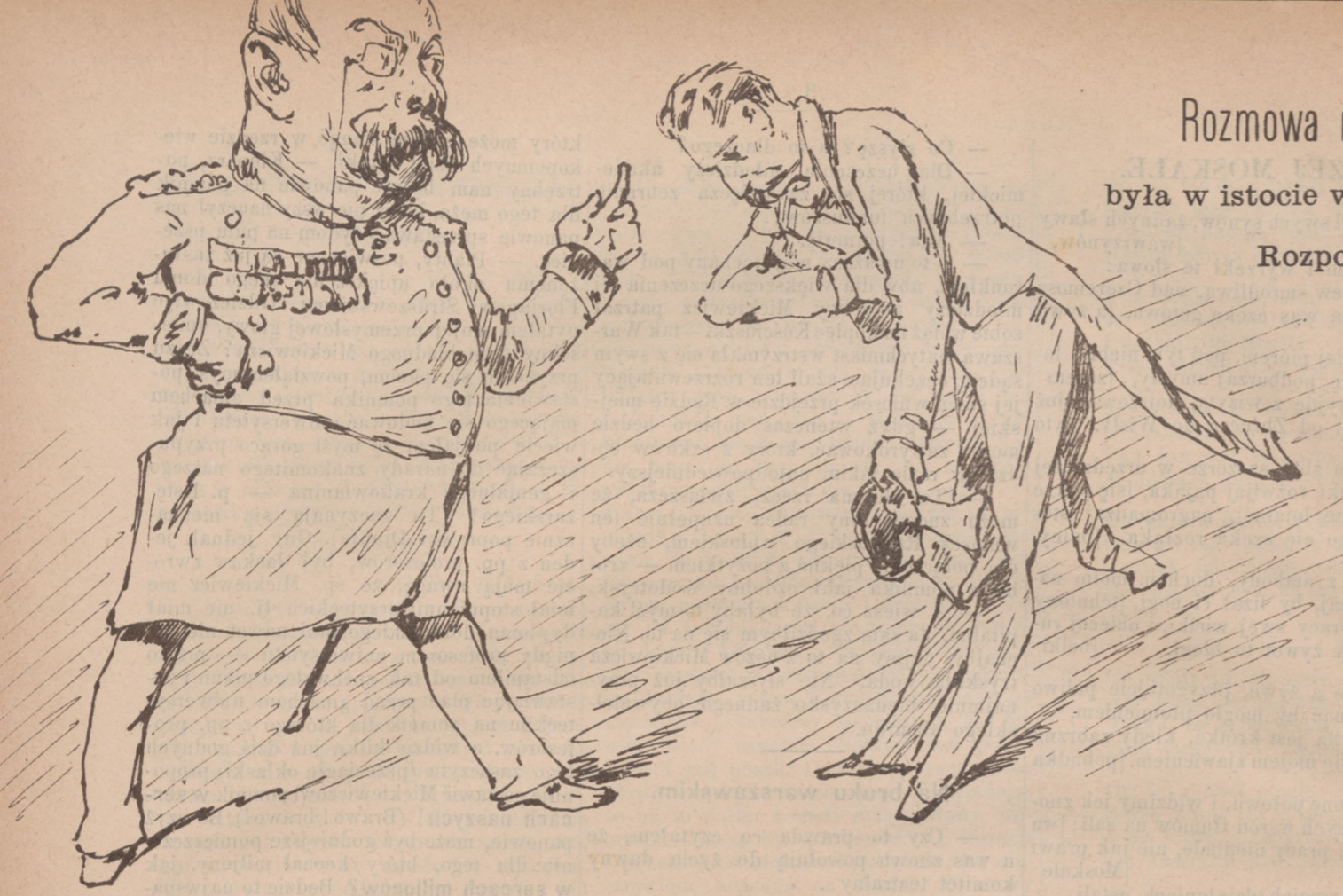
Do warjatów.

Jak odurzone trucizną szczury
Serby, Bułgary i z Czarnogóry,
Wy nadbiegacie w paszczę kotowi
Aby was połknął — kiedy ułowi.

Pożal się Boże! trzy piękne szczepy,
Każdy z nich głuchy i każdy ślepy,
Ma mózg bekasi, choć hart ze stali
I sam podłazi pod knut moskali.

O! czarnogórski biedny Mykito,
Nie wiesz, do czego dziś cię użyto,
Za jadło z carskiej spożyte misy
Sokoły twoje, pójda w kundysy!

Przetrzejcie oczy sławiańskie ludy!
Nim was zaprosi **Mongoł** w prysiudy,
Popatrzcie w Polskę — wyostrzeć miecze
Krew **jego** — nie, łza wasza niech ciecze!

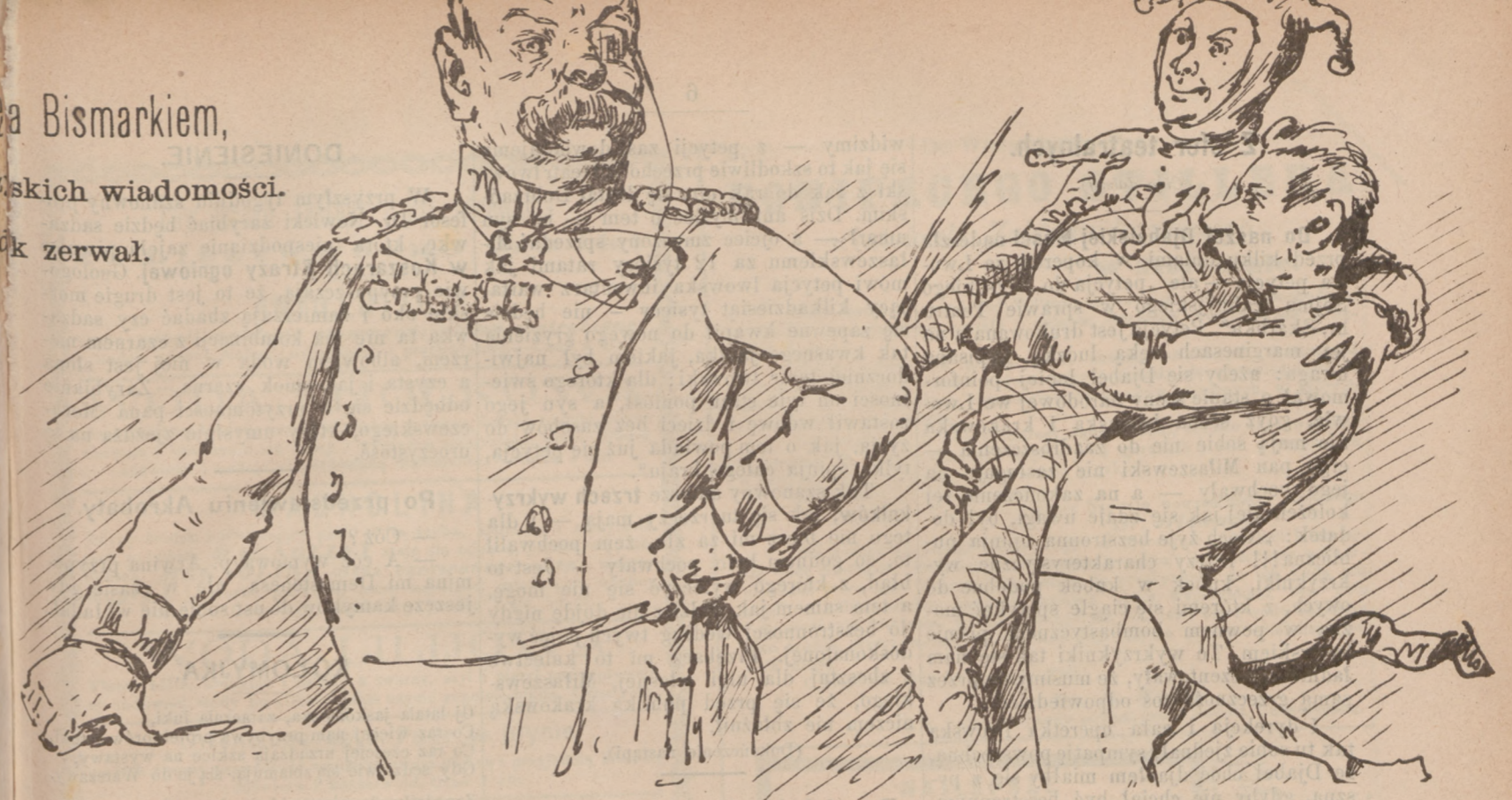
Rozmowa między księżem Bismarkiem,
była w istocie według naszych wiadomości.
Rozpoczęte układy zerwał.

Książę Ja: To jedyne stronnictwo które w kraju coś znaczy, przedstawię księciu panu natychmiast.

DWA SFINKSY.

Europa. Pij bohaterze! Ty taki dzielny! (Do siebie) Mileży jak zaklęty. Jak się tu dowiedzieć co myśli zrobić z Egiptem?

Bismark: Co? co? co? Ja miałbym wchodzić w układy z jakimiś błaznami?

Mickiewicz. Mój szanowny panie radco przyszedłem cię też pokornie prosić abyscie mi raz dali święty spokój. Ciągłe maie tylko przenosicie z miejsca na miejsce jakbym już był ostatnie poturadło. Radca. Adamie, nie bojeje się nie, a nie mieszajcie się mi do tego co tylko należy do nas! Tak będzie jak uradzimy my — bo tylko my mamy tu głos do gadania.

Z sfer teatralnych.

(Ciąg dalszy).

Do naszej Djabelskiej Mości nadeszła przed kilku dniami w kopercie ze Lwowa petycja — ale „petycja do Wysokiego Sejmu galicyjskiego w sprawie Teatru hr. Skarbka“. Petycja jest drukowana a na jej marginesach ręką ludzką napisana uwaga: ażeby się Djabeł lepiej poinformował o stanie sceny narodowej we Lwowie, gdyż scena lwowska i krakowska nie mają sobie nie do zazdrośczenia — ergo pan Miłaszewski nie zasługuje na jego pochwałę — a na zakończenie tej koleżeńskiej jak się zdaje uwagi, był dodatek: „Niech żyje bezstronna opinia publiczna!!! i trzy charakterystyczne wykrzykniki, kubek w kubek podobne do owych, z którymi się ciągle spotykać można w pewnym bombastycznym piśmie lwowskim. Te wykrzykniki tak się nam ładnie zaprezentowały, że musimy im przez samą grzeczność coś odpowiedzieć.

I dyrekcja i cała operetka lwowska tak tu sobie zjednały sympatię powszechną, że Djabeł choć djabełem miałby się z pyszna, gdyby nie chciał być bezstronnym, lecz smagał i krzyczał na Miłaszewskiego. Bogiem a prawdą nie wiem za co tu byłoby krzyżeć a niego jak widocznie pragnął tego autor **trzech owych wykrzykników** — czy za to, że sprowadził doborowe towarzystwo — czy za to, że wszyscy artyści grali dobrze, a niektórzy z znakomitą siłą artyzmu — czy za piękne i świeżością odznaczające się kostiumy — czy za chóry pełne i gładko śpiewające — czy za orkiestrę dobrą — czy za kapelmajstra dzielnie prowadzącego całość — czy za ten ład panujący na przedstawieniach, czy nareszcie za to, że w teatrze codziennie bywało publiczności pełno i że ta publiczność zawsze do domu wracała zadowolona? Myślę, myślę, i dalibóg nie nie wymyślę, (jak powiada Justysia Fredry) — ażeby jakim sposobem uzyskać u autora **trzech wykrzykników** przebaczenie, za to zbrodnicze uznanie zalet tak dyrekcji jak i całego towarzystwa lwowskiego — ażeby go przekonać, że chociażby wszystkie wykrzykniki, które kiedykolwiek w życiu swoim wypuścił na papier — zmienił w Jowiszowe gromy i zagroził, że je ciśnie w stary gród podwawelski — nie przestraszyłyby publiki i nie potrafił pozbawić Miłaszewskiego owej sympatii jaką tu sobie umiał on zjednać.

Gdyby Wysoki Sejm mógł tak z miejsca jednego na drugie przenosić dyrektorów teatru, to założyłbym się jako karmazyn piekielniczy o owego konia z rzędem na którym Twardowski hasał, że krakowska publika posłałaby także petycję mniej więcej w tym sensie: „Wysoki Sejmie! daj nam tu Miłaszewskiego a weź tam Koźmiana. Zobaczymy który lepszy. Próba frei! Bez dyrektora, teatru być nie może a kandydata na Lwów nie

widzimy — z petycji zaś dowiadujemy się jak to szkodliwie przechodził teatr lwowski z rąk do rąk nim się dostał Dobrzańskim. Dziś ani myśleć o tem — bo syn umarł — a ojciec zmuszony sprzedać Miłaszewskiemu za 12 tysięcy ratami jak mówi petycja lwowska inwentarz wartający kilkadziesiąt tysięcy — nie będzie się zapewne kwapił do nowego gryzienia tak kwaśnego jabłka, jakim był najwidoczniej teatr lwowski; dla którego świętości on tyle strat poniósł, a syn jego zostawił wdowę i dzieci bez zasobów do życia, jak o tem powiada już nie petycja, tylko opinia całego kraju“.

Tak szanowny autorze **trzech wykrzykników**, tak się tu rzeczy mają — i dla tego nie bierz mi za złe, żem pochwalił to, co godnem było pochwały — Jest to błąd, z którego wyleczyć się nie mogę, a tem samem jak widzisz nie dojdę nigdy do bezstronności według twych pojęć doskonałonej. Przebac mi to kalectwo i zbesztaj dla ulgi własnej, Miłaszewskiego, że się przed publiką krakowską niczem nie zbłąźnił.

(Dokończenie nastąpi).

Do niektórych panów Radców.

Niepokoi was mniemanie,
I jesteście pełni strachów,
Że gdy pomnik wieszczą stanie
Wśród krakowskich wielkich gmachów.
To zmaleje strasznie bieda,
I wcale się tu nie wyda?

Nie turbujcie się panowie!
Skoro bez podstaw z granitu,
Wyście wieley tak w Krakowie
I tak znać was i tu i tu...
To Mickiewicz przy was ninie
Nie zmaleje i nie zginie.

Wam, przezacne miasta syny
Wciąż zachciewa się pomnika,
Który przerasta kominy
I głową niebios dotyka..
I chcąc waszym słowom wierzyć
Trzaby wielkość łokciem mierzyć.

Na placu Szczepańskim.

— A to co? Co ma znaczyć to olbrzymie rusztowanie?

— Jest to rusztowanie, na którym zdrowy rozum i estetyczny smak architektoniczny, będzie wystawiony pod przegierz — a następnie stracony.

Dziwny zbieg ogłoszeń.

W jednym z pism perjodycznych zeszyły się przypadkiem następujące inseraty:
Miłość ojczyzny — Bajki.
Córa Piastów — Najemnica.
Przeciw łysinie — Poszukuje się panny.
Ważne dla dam — Kawaler w sile wieku.

DONIESIENIE.

W przyszłym tygodniu szanowny profesor Dr. Nowicki zarybiać będzie sadzawkę, która niespodzianie zajęła piwnice w Koszarach Straży ogniowej. Geolodzy przypuszczają, że to jest drugie morskie oko i zamierzają zbadać czy sadzawka ta nie ma kombinacji z czarnem morzem, albowiem woda w niej jest słona a czysta i jak smok czarna. Zarybianie odbędzie się w przytomności pana Moraczewskiego, który umyślnie zjeżdża na tę uroczystość.

Po przedstawieniu Akrobaty.

— Cóż?

— A cóż wymowa p. Arwina przypomina mi Demostenesa, ale w czasie gdy jeszcze kamyków do ust sobie nie wkładał.

KOŁOMYJKA.

Oj latala jaskółeczka, zataczała luki,
Co raz więcej nam przybywa protektorów sztuki.
Co raz częściej urządzają szkice na wystawy,
Gdy sędziowie się zblamują, ślą je do Warszawy.

Zapędziły się wieprzaki do dworskiego grochu,
Polska rzeźba zamiast wzrastać, zniża się po trochu.
O Warszawo bój się Boga, wyrządź sztuce łaskę,
Chcesz by pomnik miał Mickiewicz, uznaj orlem [„Kraske“].

Przyleciało od północy oj gołębi stadko,
Z panem Teksem podpisują kontraktiki gładko.
Polski teatr w polskim kraju niepotrzebny wcale,
Jego misja patryjotyczna: tam gdzie są moskale.

Upadł Iwaś z gruszy na dół, i mózg w kłopot wprawił
Gdzieś rząd miejski przed teatrem pomnik sobie stał
Oj zbudujcież tam w tym guście jeszcze i kijoski [wil,
A zasłynię na wiek wieków w świecie styl krakowski.

Małpa figle wciąż platala dziś się w kacie zzyma,
Dopóty dzban wodę nosi, póki ucho trzyma,
Na północy wściekłym zębem zgrzytają niedźwiedzie
[dzie
Że ich sługom galicyjskim jakoś się nie wiedzie.

Galicyjskie służebniki wzdychają i płaczą,
Że z rubelkiem już tak prędko dziś się nie zobaczą,
„Oj rubelku!“ pociechutki zawodzi gromada,
I miast mięsa koszem braci — mamalygę jada.

Od redakcji.

Otrzymaliśmy zawiadomienie od kilku osób poważnych, że jakiś **Sapalski** przedstawiający się za współredaktora „Djabła“, wyłudza gdzie mu się tylko uda pieniądze nikczemnymi pogrózkami. — Oświadczamy: 1) że „Djabeł“ nie miał i nie ma żadnych współredaktorów; 2) że człowiek ten jest prostym oszustem; 3) że ani go znamy ani nawet wyobrażenia nie mamy jak wygląda. Poczyniliśmy stósowne kroki aby ująć tego **rzejmieszka**, który nie tylko okrada łatwowiernych ale i moralną krzywdę naszemu piśmu wyrządza.

BONIFACEGO STILLERA

właściciela Zakładu leczniczego

w Morszynie.

Mam zaszczyt zawiadomić WPana, że woda gorzka i sól pochodząca ze źródła morszyńskiego zostały z dobrym skutkiem wypróbowane w naszym Szpitalu.

Wedle sprawozdań prymaryatów, uznana została ich skuteczność pewna i szybka, jako środka czyszczącego i okazały się odpowiednimi do użytku w tych zbroczeniach czynnościowych trzewów brzusznych, w których są wskazane wody gorzkie.

Na podstawie tej doświadczonej skuteczności, zostało zaprowadzone w naszym szpitalu, powszechne użycie wód gorzkich i soli morszyńskich w miejsce dotąd używanych innych wód gorzkich.

Lwów dnia 10 Lutego 1882 r.

Dyrektor Szpitala powszechnego krajowego
Dr. Głowacki.

Sól gorzka ze źródła „Bonifacego“ w Morszynie, jako też i tamtejszą wodę mineralną „Bonifacego“ używałem w szpitalu powszechnym w Czerniowcach przez czas dłuższy i doszedłem do przekonania, że tak woda jak i sól w odpowiednich dawkach sprawia obfite wypróżnienia bez bólu i upośledzenia trawienia, w skutek czego tak sól, jako też i wodę każdemu jako środek przeczyszczający i do dłuższego użycia zdolny sumiennie polecić mogę.

Czerniowce dnia 17 Lutego 1882.

Dr. B. Wolan

c. k. radca sanitarny prymarjusz i docent Uniwersytetu.

Pieć medali zasługi i list pochwalny
za niezrównane środki
mianowicie:

ANTILENTILIA

usuwa *piegi, opalenie słoneczne, plamy wątrobiane*,
nadaje twarzy białosc, delikatność i przejrzystosc. — Cena 2 zlr.

WODA FIJOŁKOWA

nieporównany środek, usuwa z twarzy pryszcze, liszaje, trądziki, pierzchnienie i łuszczenie się skóry i wygładza zmarszczki, pory. Twarz odświeża i nadaje nieporównaną delikatność. — Cena 1 zlr.

MAGNOLINA

jedyny środek odświeżający skórę, skóra sucha, szorstka i zgrzybiała pod wpływem *MAGNOLINY* staje się miękka, przejrzysta i delikatna. *MAGNOLINA* usuwa *czerwonosc nosa*, niszczy *wągry* t. j. czarne punkciki, które najwięcej osiadają w okolicy nosa. — Cena tego znakomitego środka 1 zlr. 50 ct.

WODA LILIJOWA

Plamy żółte, brunatne i ostudy z twarzy, szyi i piersi pod wpływem tej cudownej wody po kilkakrotnym użyciu zupełnie nikną. Cena 1 zlr.

Orientalina czyli Pudr w płynie

nadaje twarzy prawdziwie naturalną twarz piękną i przyjemną białosc, odświeża i konserwuje. Cena 1 zlr.

Pudr księżący biały

jest prawdziwym unikatem w sztuce kosmetycznej, nie zawiera bowiem w swym składzie ani bizmutu ani ołowiu, ani też żadnych metalicznych pierwiastków szkodliwych zdrowiu, a pomimo tego przyjemnie przylega do twarzy, nadaje śliczną, naturalną i bardzo przyjemną białosc i delikatność. — *Cena pudełka 1 zlr.*

PUDR KSIĄŻECY

cielisto-różowy, dla blondynek i *cielisto-żółtawy* dla szatynek i brunetek, po 70 ct. 1 zlr. 20 ct. i 1 zlr. 60 ct.

KREM ORJENTALNY BIAŁY

cielisto-różowy, dla blondynek i *cielisto-żółtawy* dla szatynek Kremy te czynią zadość wszelkim wymaganiom, nadają bowiem twarzy naturalną białosc, delikatność i Przejrzystosc, a twarz martwa pokryta bruzdami, nierówno szorstka, zostaje całkiem odświeżoną i odmłodzoną. Cena 1 zlr. 20 ct.

PILIPTON

włosom siwym i wypłowiałym po kilkakrotnym użyciu przywraca piękny kolor. — *PILIPTON* nie farbuję, lecz tylko odmładza włosy, które pod wpływem tego znakomitego środka odzyskują pierwotną barwę. *Cena flakonu 1 zlr. 50 ct.*

WALENTIN

najsilniejsze wypadanie włosów w przeciągu dwóch tygodni wstrzymuje cebulki włosowe wzmacnia i do wytwarzania i porostu włosów pobudza. Miejsca wyłysiałe nieprzedawnione pod działaniem tego środka pokrywają się pięknym włosiem

Cały Flakon 3 zlr. Pół Flakonu 1 zlr. 60 ct.

NIGRETINA

Po długim doświadczeniu udało mi się wynaleść wyborny środek do natychmiastowego farbowania włosów na trwałe i piękny kolor czarny lub ciemny; jest on zupełnie nieszkodliwy i w zastosowaniu bardzo prosty. *Cena 1 zlr.*

Jan Ihnatowicz, magister farmacji i chemik sądowy.

Fabryka we Lwowie. Filia w Krakowie, Sukiennice Nr. 20.

Nabyć można we Lwowie w fabryce ulica Kopernika L. 3, oraz u pp. Kozłowskiego, Hawrauka, H. Lillera i Bystrzanowskiego; w Krakowie w Filii Sukiennice l. 20, w Boodach u p. Witkowskiego, w Buezacu u p. Müllera, w Brzeżanach u p. Millera, w Tarnopolu u p. Jamrogiewicza, w Stanisławowie u p. Macury, w Przemyślu u p. Nahlika, w Jarosławiu u p. Wisłockiego, w Samborze u p. Marecha, w Podhajcach a p. Karzykiewicza, w Stryju u p. Wysoczańskiego, w Kofomyi u p. Stenzla, w Drohobyczu u p. Raczki, w Husiatenie u p. Czarskiego, w Podkaminie u p. Koncewicza, w Bóbrce p. Międlarzy,

NAJLEPSZE
PAPIERKI DO CYGARETÓW

są

LE HOUBLON

Wyrób francuzki

przestrzega się przed naśladowaniami!!!

Prawdziwemi są te papierki cygaretowe tylko wtedy, jeśli każdy papierek jest oznaczony stemplem LE HOUBLON, a każda okładka poniżej umieszczoną marką ochronną i podpisem.

Cawley & Henry
Prop^{te} du Brevet

CAWLEY & HENRY, alleinige Fabrikanten, PARIS
seuls Fabricants brevetés des Marques :

PAPIER ANANAS Couleur Mals
Qualité supérieure

LE DRAPEAU NATIONAL
Blanc ou Mals
Aux Armes de chaque Pays

Skład towarów tokarskich i galanteryjnych
pod firmą:

JANBAJER
przy ulicy Grodzkiej pod l. 89.

NAJTAŃSZA PODROŻ DO AMERYKI

sławnym, elegancko i gustownie urządzonym pocztowym
parowcem linii

ANDNOR VIA GLASGOW.

Parowiec odchodzi każdego Poniedziałku i Piątku.

Prospekta w języku polskim, tudzież mapy, zwykłe i mapy dróg kolejowych rozdaje się bezpłatnie. Na zapytania odpowiadamy po polsku. — Bilety wydaje się u

M. Flatau, generalnego pełnomocnika,
Hamburg, Admiralitätstrasse 12.

Wymiana pieniędzy i przekazów.

PRZEWODNIK KRAKOWSKI.

Wawel.

Groby królewskie zwiedzać można codziennie.

Skarbiec kościelny, codziennie o godz. 4 po południu.

Smocza jama codziennie (za zgłoszeniem się do miejscowej władzy wojskowej) bezpłatnie.

Kościół P. Marji.

Wielki ołtarz (rzeźba Wita Stwosza), codziennie po poł., za opłatą.

Wieża (wspamiętań widok na miasto i okolice) codziennie bezpłatnie.

Muzea i zbiory naukowe.

Biblioteka Jagiellońska (przy ulicy św. Anny) od 9. do 1. dla czytających codziennie, dla zwiedzających we czwartek, a w inne dni za upoważnieniem dyrektora.

Gabinet archeologiczny (w gmachu Bibl. Jag. na dole), codziennie, bezpłatnie najwyższym święta i ferie.

Muzeum techniczno-przemysłowe, (ul. Franciszkańska) codziennie od 10-1 i od 3-5. Wstęp 20 centów w święta bezpłatnie.

Wystawa nieustająca Tow. Przyj. Sztuk Pięknych w Ryńku głównym w Sukiennicach) codziennie od 11 do 4 prócz poniedziałku. Wstęp 30 cent., w niedzielę 15 cent.

Instytucje finansowe.

Towarzystwo wzajemnego ubezpieczenia w Krakowie. — Biura tego Towarzystwa mieszczą się w własnym gmachu przy ulicy Kleparz Dz. VII Nr. 124 a mianowicie Agencja zabezpieczenia od ognia i gradu u głównego wejścia na dole po lewej stronie. Biura ubezpieczenia na życie na dole drugą bramą.

Towarzystwo wzajemnego kredytu w Krakowie. — Biura mieszczą się w gmachu Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń przy ulicy Kleparz Dz. VII Nr. 124 u głównego wejścia na dole po prawej stronie.

Filija banku hipotecznego. Rynek główny i róg ulicy Szewskiej, dom Hr. Wodzickich.

Bank galicyjski, Rynek gł. Nr. 19. Godziny biorowe od 9 rano do 3 popoł. prócz świąt i niedziel.

Kasa Oszczędności, Nr. 468 „Pod nową bramą”. Godziny udzielenia codziennie prócz świąt od 9 do 1.

Domy bankowe.

Stanisław Feintuch, Rynek głów. Szara kamienica.

Albert Mendelsburg, Rynek N. 9. Dentysty.

I. Dłużynski, (ul. Florjańska Nr. 326. I piętro.) Od godz. wpół do 10tej do 1szej i od 2 do 5.

K. Goebel (ulica Franciszkańska Nr. 10) Dr. med. Docent dentystyki w Univ. Jagiell. Od godz. 10-3. Apleki.

J. Trauczyński (apteka pod koroną), Rynek, dom własny, naprzeciw wieży ratuszowej Instrumenta chirurgiczne bandaże i perfumeryje. Składy fortepianów.

F. Mastowski, Nr. 309 przy ulicy św. Jana.

Litografie.

A. Pruszyński, ulica Szewska. Podejmuje się wszelkich robót litograficznych.

Zakłady fotograficzne.

Walery Rzewuski, (na Wesołej przy plantacjach, dom własny). Fotografuje codziennie bez względu na stan powietrza, najwyższy święt i niedziel po poł. dniu. Wykonanie wedle najnowszych metod które wskazuje nauka i dobry smak. Na wystawy

fotografij nie daje. Ceny jak dotąd umiarkowane.

A. Szubert, przy ul. Krupniczej N. 17, odznaczony medalem na Wystawie Paryskiej 1878 r. Zdejmuje fotografie do naturalnej wielkości, wykonywuje fotografie z potyskiem i emaliowane; koloruje na szkło (Helio miniatury) jakoteż artystycznie akwarellą. Grunwald, panorama Krakowa, komplety widoków Tatr, Szczawnicy i Zegiostowa są do nabycia.

Skład obucia.

Antoni Markiewicz, ulica Sławkowska Hotel Saski. Skład obuwia męskiego własnego wyrobu. Za trwałość i dobroć materiału ręczy. Obstawunki i reparacje wykonywa punktualnie. Ceny nader umiarkowane.

Hotele

Dreźnieński Ziembińskiego, Rynek główny i róg ulicy Florjańskiej. Restauracja z polską kuchnią.

Restauracya.

Bogusiewicz i Mszynskiego w hotelu saskim przy ulicy Sławkowskiej. Kuchnia francuzka, dobór win wszelkich gatunków.

Kawiarnie.

Rehman. Rynek, w Krzysztoforach 1 piętro. Kawiarnia na sposób zagraniczny urządzona. Bilardy oraz czytelnia wszystkich pism periodycznych tak polskich jak niemieckich, francuzkich i angielskich.

Magazyny i handle.

Wilhelm Fenz, (Rynek Nr. 48. wprost kościoła św. Wojciecha. Magazyn towarów galanterijnych i perfumeryj. Wielki skład nasion kwiatowych, jarzynnych i pastewnych z najlepszych źródeł.

Leon Feintuch. (Sukiennice wprost kość. św. Wojciecha). Największy magazyn nowości, towary galanterijne francuzkie i angielskie, kwiaty paryskie najcenniejsze artykuły toalety męskiej i damskiej, przedmioty do podróży. Także sam Magazyn we Lwowie w gmachu banku Hipotecznego naprzeciw hotelu Georga

Józef Riedel, Rynek główny, naprzeciw kościoła św. Wojciecha „pod Jaszczurkami”. Skład wszelkich przyborów do haftu i szycia p'óc en i bielizny stołowej, perkali, gotowej bielizny damskiej i męskiej, własnego wyrobu, perfumeryj, materij i galonów na aparaty kościelne i t. p. Główny Skład Herbaty.

Andr. Schultz, Rynek gł. Nr. 26. Handel towarów norymberskich i korzennych. Skład papieru, przyborów pisemnych i rysunkowych, farb, lakierów, pendzli i złota malarskiego, koralu i paciorków szklanych w różnych gatunkach, oraz fabryczny Skład pasty woskowej do zapuszczania posadzek.

F. Lenert, ul. Sławkowska Nr. 261 Cement portlandzki, gips i farby. Juliusz Grosse, Rynek gł. w pałacu Spiskim. Handel hurtowny i detail Win i Herbat.

F. Lenert, ul. Sławkowska Nr. 261. Hurtowny handel win wszelkich i towarów kolonialnych. Herbata, arak, wódki, porter, sery, smalec, słonina i t. p.

Jan Janiga, w Krzysztoforach Rynek główny. Handel towarów kolonialnych i Materiałów aptekarskich. Główny Skład Wód mineralnych krajowych i zagranicznych. Wielki wybór WIN węgierskich, tokajskich i zagranicznych. Prawdziwy Koniak,

Rum Jamaika, Cuba, Arak Batavia, de Goa, Wódki krajowe i zagraniczne, Oliwa Prowancka. Dobrowy wybór Herbaty rosyjsko-chińskiej i Kawy, oraz Specjalitetów lekarskich po jak najumiarkowanych cenach.

H. Fritsch, Mały Rynek. Skład towarów kolonialnych, farb, win węgierskich i zagranicznych, wódek, Nafty amerykańskiej i krajowej. Główny skład herbaty, Cementu Portland i Gipsu.

Antoni Suski. Róg ulicy Grodzkiej i Szerokiej dom własny. Wszelkie towary korzenne, Wina węgierskie, austriackie, reńskie i francuskie. Prawdziwy koniak, rumy i araki, wódki zagraniczne i krajowe, kawa, czekolada, herbata chińska i angielska, oliwy, musztarda, cukier, ryby marynowane, sery, wędliny, przekąski gorące mięsne, porter, piwo okocimskie.

JAN FISCHER, w pałacu spiskim. Skład papieru, materiałów pisemnych, rysunkowych, przyborów szkolnych i towarów skórkowych. Bilety wizytowe. Wybór papieru listowego tak pojedynczo jak i w pudełkach — z monogramami, lub bez.

W. BAZES, Rynek Główny Nr. 29. Skład szkła, porcelany, fajansu i listew złotych, oraz świeczników kościelnych i salonowych. Przymiemy także oszklenia nowych jakoteż starych budynków z lustrowych, belgijskich i krajowych tafl, po jak najumiarkowanych cenach. Wszelkie zamówienia uskutecznią odwrotną pomocą.

J. BAZES wielki skład angielskich francuskich, belgijskich i czeskich towarów szklanych, kryształowych, żyrandoli, lamp, akwaryj, złotych rybek i porcelany; przy ul. Grodzkiej Nr. 107, naprzeciw kościoła św. Piotra po najumiarkowanych cenach fabrycznych.

Zegarmistrze.

W. BOJARSKI zegarmistrz, dawniej przy ulicy Grodzkiej obecnie w Sukiennicach, (sklep Nr. 24 od strony ulicy Szewskiej) poleca swój: dobrowy skład zegarów pendulowych stołowych francuskich oraz zegarów kieszonekowych najsłynniejszych fabryk szwajcarskich i francuskich.

Właściciel niniejszego magazynu, który istnieje pod jego firmą, już od lat 15 starał się zawsze aby nie tylko towarem doskonałym, ale i rzetelnym wykonaniem powierzanych mu robót, zaskarbiać sobie zaufanie powszechne. Pozyskany względem będzie on i nadal godnie odpowiadał. Zamówienia z prowincyi uskutecznią się jak najrychlej. Wszelkie zamiany podejmuje. Reparacje wykonywa najdokładniej z jednorocznym poręczeniem. Geny przystępne.

A. SULIKOWSKI zegarmistrz, w Krakowie, ulica Grodzka L. 1. Poleca wielki Skład zegarków kieszonekowych, złotych i srebrnych z pierwszorzędných fabryk Genewskich oraz zegarów paryskich, pendulowych, wiedeńskich i zegarów ściennych gospodarczych, po cenach umiarkowanych.

Firma ta egzystująca lat 25 cieszy się dotąd wielkim zaufaniem P. T. Publiczności i poleca się nadal jej łaskawem względem.

Reparacje wszelkie wykonuje na oznaczony termin.

Obstawunki załatwia się odwrotną pocztą.

Magazyn ubiorów męskich. Józef Zarzycki, ulica Florjańska l. 333. Ubiorzy gotowe według najnowszej mody. Wykonywa wszelkie zamówienia w 24 godzinach. Wielki wybór kortów, sukna i drylów z fabryk zagranicznych.

K. Rzęca w Krakowie.

Zakład fabryczny wód lekarskich, mineralnych, sztucznych i wody sodowej. Fabryka atramentu, farb stam-pilowych, lakiery, szwarcu i tuszczu do obowią

Cukiernia.

REMAN & HENDRICH (Sukiennice). Paleca Szanownej Publiczności wyroby pierwszej jakości.

Pokoje dla Dam i osób niepalących, oraz osobne pokoje dla pałacowych urzędzone z komfortem na sposób zagraniczny. Zawsze wyborna konsumacya i skrzetna usługa oraz dobrowolna czytelnia dzienników krajowych i zagranicznych.

Wielki wybór najwyborniejszych cukrów, czekoladek, owoców smarzonych ciast i t. p. Lody o każdej porze roku. Likieri i wina jakoteż chłodniki i napoje gorące.

Magazyn mód.

oraz pracownia sukien i okryć damskich Aleksandry Zamoykiej, w Krakowie, Rynek główny, Sukiennice Nr. 19, poleca znaczny wybór kapeluszy damskich przyjmując wszelkie zamówienia w zakres toalety damskiej wchodzące.

Fabryka pierników.

K. Mołęcki w Krakowie przy ul. Brackiej l. 158. Pierniki salonowe w paczkach po 40 ct. i po 30 ct. Placek królewski przekładany 1 ztr. 50 ct. Paczka przekładanych pierników konfiturą za 50 ct. Catusków 30 za 25 ct. Cennik pierników rozsyła darmo.

Zakład stolarski.

Romana Chmurskiego (firma protokotowana) przeniesiony z ulicy ś. Józefa na ulicę Smoleńsk do własnego domu pod L. 105, wykonuje wszelkie roboty fabryczne, kościelne, meblowe, oraz inkrustacye na sposób francuski i angielski, palecąc się nadal łaskawym względem Szanownej Publiczności.

Sprzedaż mięsa.

Antoni Świętek, ulica Teatralna, gdzie kasa podatkowa. Sprzedaż mięsa wofowego najnowszy sposób i fabryka wyrobów masarskich. Ceny umiarkowane.

Fabryki

wyrobów masarskich.

Maria z Armółowiczów Kurkiewiczowa, ulica Mikołajska Nr. 438, poleca wyroby masarskie do dzisiejszej wymagań tak w rozmiarowości jak cenie przystępnej — ściwieżo i czysto do usług Sz. Publiczności. Wiktor Armółowicz, ulica Florjańska pod L. 352 poleca Sz. Publ. wszelkie w zakres wchodzące wyroby masarskie starannie wykonane cenach najumiarkowanych.

Stanisław Armółowicz, ul. Grodzka l. 92. Skład wędlin i delikatosów swojskich.

J. K. Kurkiewicz przy ul. Grodzkiej pod L. 85. Poleca wędliny i wyroby masarskie z nadzwyczajną czystością, smakiem, w połączeniu z świeżością dobrowolnego mięsa wykonane.

ROZMOWY UMARŁYCH.

Pius IX (częstując tabaczką Mickiewicza). Cóż tam synu słyhać nowego? Podobno byłeś na tamtym świecie — Cóż? Pomniczek już stanął w Krakowie?

Mickiewicz. Ale gdzie tam! Klóca się tylko ciągle o to, gdzie mnie umieścić i co chwila przerzucają mnie w projektach z miejsca na miejsce.

Pius IX. To akurat tak samo jak ze mną. Dziwni ci krakowianie, najprzód zapraszają gorąco, a potem są w kłopotach gdzie gościa posadzić!

Mickiewicz. Nie to ojeze, ludziom podobnego gatunku nie idzie o uczenie gościa, tylko o to, ażeby ich własna wielkość uwydatniła się lepiej przy pomocy gościa. Wylażą nam na głowy, aby ich naród mógł zobaczyć, i ich pomysły podziwiać. Miał rację Słowacki gdy im śpiewał o papugach.

UWAGI ŚLEDZIENNIKA.

I.

Dziwna to rzecz doprawdy i nie bardzo pochlebna, ale w charakterze naszego narodu jest bardzo wiele skłonności do owczego pędu. Niech tylko jaki cudzoziemiec przybędzie do naszego kraju i otworzy sklep czy to z jakim towarem czy z własnym wyrobem — już wszyscy do niego pędzą i kupują towar ani się zastanawiając czy on jest zły czy dobry. Z uszczerbkiem miejscowych kupców lub rękodzielników taki przybysz w krótkie się panoszy, a spanoszony zadziera nos do góry, lekceważy kupujących i nie posiadając zwykłe wychowania staje się nie raz gburem względem swych gości nie obrażających się znowu postępowaniem jego.

Przed kilku laty przybył do Krakowa szwec damski Pilisch. Wystawa na sposób wiedeński urządzona zaczęła wabić i w krótkie od zamóżnej pani aż do biednej służącej wszystko kupowało trzewiki u pana Pilischa. Po kilku latach powodzenia przeniósł się zpanoszony ten cudzoziemiec do Warszawy, a syna osadził na swoim miejscu. — Niedawno temu powszechnie szanowana obywatelka krakowska osoba wiekowa, bo babka dorosłych, odniosła młodemu Pilischowi ciasne trzewiki kupione na ślepo i żądała przemiany na inne. Pan szwec znalazł się tak niegrzecznie, że ową obywatelkę znaną z łagodności wrodzonej, wyrzucił za drzwi z magazynu swego — z największą impertynencją na jaką tylko gbur ostatni zdobyć się może. Jakkolwiek ta zniewaga została ukarana w dni kilka przez syna tej obywatelki należycie i daleko właściwiej niż przez zięcia, który z Wiednia raczył o tem występku bardzo bładą uczynić wzmiankę w „Czasie“ — mnie

jednakowo nie o to idzie. Ja przedstawiając publicznie ten fakt niegodziwy, uważam za obowiązek zapytać obywateli krakowskich, czy uważają za rzecz obojętną, zniewagę współobywatelki? Czy inni majstrowie z dziada i pradziada tutejsi, w których warsztatach znajduje się towar odznaczający się i dobrocią i wytwornością nie zasługują na uwzględnienie? Czy narzecie taki gbur wyrażający publiczną obelgę kobiecie wiekowej, powszechnie szanowanej mieszczone krakowskiej, nie obudzi w ich umysłach należnego usposobienia? Zdaje mi się, że własna ich godność jest pośrednio także obrażoną przez niegodziwy postępek tego szweca, a zostawiając ich własnemu ocenieniu moje osobiste zapatrywanie — przestrzegam aby się miały na ostrożności kupując towar w magazynie Pilischa. Każdy postępek wolno sądzić według swego widzenia. Ja wypowiadam zdanie moje w najwyższym oburzeniu. Piętnuję postępek tego cudzoziemca bez wszelkich ogródek i sądzę, że powinien on odebrać nauczkę, że kto je chleb nasz — powinien szanować tych z których żyje.

II.

W jednym z pism angielskich czytałem niedawno artykuł szeroko opowiadający o zwyczajach kraju i ustawach państwowych w konstytucyjnej Japonji. Autor podaje tam wiele przykładów świadczących jak Japończycy pojmują znaczenie autonomji krajowej — a ja pozwolę sobie tutaj jeden z tych przykładów jako dość interesujący przytoczyć. W mieście Jokando pewien radca miejski nazwiska nie pomnę, który był doktorem medycyny, zainterpelował raz prezydenta, czy jest mu wiadomo, że straż ogniowa miejska z rozkazu swego naczelnika przewoziła z kolei do teatru rzeczy należące do towarzystwa dramatycznego, które ze stolicy przybyło na gościnne przedstawienia do miasta owego, i co w razie takim zamierza uczynić z naczelnikiem przekraczającym władzę swoją. Prezydent, człowiek rozumny, sprężysty, ze wszechmiar godnie swój urząd piastujący (dajże Panie Boże nam w Galicji choć w części podobnych) odpowiedział, że stało się to z jego wiedzą i że dyrektor teatru zapłacił kwotę przypadającą za przewóz do kasy miejskiej, a później rzekł te słowa: „Przy zdarzonej sposobności muszę ja znowu zainterpelować szanownego radcę, czy jest mu to wiadomem i pamiętnem że przed rokiem sam prosił tegoż naczelnika, ażeby konie i wozy miejskie przewiozły rzeczy jego brata, który został notariuszem w miasteczku o dwie mile odległem — że naczelnik spełnił te jego życzenia i że dotąd; co najważniejsza, nikt nie zapłacił ani grosza za ten przewóz do miejskiej kasy.“ Radca doktor zaczerwienił się mocno — nie odrzekł słowa, a że w Japonji statuta miejskie opiewają, aby radcy wszel-

kie nadużycia swego kolegi natychmiast na pełnem zgromadzeniu sądzili — wypadł stante pede wyrok skazujący pana doktora medycyny ażeby codzień pił odwar z liścia babki, która według tamtejszych przekonań reperuje nawieruszoną pamięć. Ciekawa to rzecz i myślę sobie: coby rzekł Prezydent gdyby tak u nas w Krakowie podobne przekroczenie radcy interpelującego na jaw wyszło? W każdym razie przyznać trzeba, że tamtejszy statut miejski hamujący widzimisia panów radców, godzien jest najwyższego uznania. Jestem przekonany, że w żadnym z miast japońskich nie udałoby się, skazać plantacji na wycięcie — bo odpowiedni paragraf statutu wypersfadowałby panom radcom, że oni nie są właścicielami tylko gospodarzami miasta, a zarazem objaśniliby ich o nieodzownych następstwach złej gospodarki! O Jokando! o ileż ty jest szczęśliwszem od Krakowa — gdzie pierwszej lepszej choćby nawet mocno poszczerbionej tabakierze, koniecznie się zdaje, że nos do jej rozporządzenia jest przeznaczony.

Nasza oszczędność.

(z bajeczek krakowskich).

Mieli państwo znaczne mienie
I prócz tego synów dwóch,
Jeden z nich i drugi zuch,
Lecz do nauk wielkie lenie.

Więc przyjęto preceptora,
Co do owych pustych głów,
Rzucił dużo mądrych słów
Przez dwie godzin co wieczora.

I brał za to, że miał kłaść je,
Raptem reńskich jedenaście,
Wtem się trafił jakiś, pani,
Co obiecał uczyć taniej,
Uczyć taniej o reńszczaka!
Pan z radości aże skaka,
Jakby mu spadł kamień młyński,
Że oszczędzi sobie reński.

I zaraz tego wieczora
Oddalono preceptora,
Puszczono w trąbę biedaka,
By zaoszczędzić reńszczaka!
Lepsze gorsze byle tanie,
Niech tam osłem syn zostanie!

Po powodzi.

— Sąsiad nie ma jakiego interesu do załatwienia? Jutro jadę do miasta, teraz koniec kwartału, możeby sąsiadowi prenumeratę odnowić na gazetkę?

— A czyż ja mam na to sąsiedzie drogi. Przenieć do krzty zamuliło, straciłem z jakie 600 fl. (wzdychając) Trzeba sobie będzie odmówić gazetki, tej jedynej przyjemności, bo oszczędzać się musimy.

— Więc żadnego sprawunku nie ma sąsiad?

— Nie, tylko prosiłbym sąsiada kupić mi beczkę wina u Federowicza i jakie zgrabne kapelusiki dla córek.

FAŁSZYWE ECHO.

Marszałek. Panowie! My nie mamy pieniędzy na dobre szkoły, więc miejmy chociaż złe.

Echo. Panowie! My nie mamy pieniędzy na wspaniałe apartamenta, więc przestanę na skromnym mieszkanku.

Przed teatrem

(autentyczne)

Pan Stanisław. Kochanemu panu Józefowi moje serdeczne pozdrowienie (wyciąga rękę.) Jak ślicznie mi pan wygląda, wody posłużyły.. a pani...

Pan Józef. Dziękuję, dziękuję.

Pan Stanisław. Pan wyjeżdża podobno do Petersburga... zaangażowałaś się..

Pan Józef. A tak.. tak..

Pan Stanisław. Winszuję, ale mi się zdaje, że pan z tamąd bardzo prędko powróci.

Pan Józef. Jak tylko pan wypuści krakowską scenę z opieki swojej.

NADESŁANE.

Wychodzącego w Wiedniu nakładem Zygmunta Bensingera, a pod redakcją Andrzeja Odrowąża „Świata illustrowanego” wyszedł właśnie zeszyt dwudziesty siódmy i zawiera I. W części literackiej: 1) Wina i odwet, powieść społeczna (ciąg dalszy); 2) Przy robotce, wiersz St. Pgo.; 3) Śniade dziewczę obraz z niw morawskich (ciąg dalszy); 4) Mięszczka, nowela; prócz tego objaśnienia do rycin, pocztę redakcyjną, nowe książki, rozmaitości i lamigłówkę. — II. W części obrazkowej: 1) U grobu matki; Największa pociecha matki; 2) Dwat koledzy; 3) Arcyksiężna Rudolf i małżonka jego, Arcyksiężna Stefania, na przejeździe w okolicy Pragi; 4) Fraszki humorystyczne.

W OCHRONIE ZDROWIA LUDZKIEGO.

Wątroba, żółtaczka, kiszka i nerki

są jak wiatrołom naturalnymi organami czyszczenia ciała. Jeżeli szlachetne organy funkcyjne regularnie, natędy człowiek jest zdrowy; zaburzenia zaś w nich sprawiają liczne a częstokroć straszne cierpienia.

Zatkane, rozszerzone, brach opętny, ból wroty, cierpienia żółtaka, kiszki, wątroby i żółci, udziwienie krwi, zawrót głowy, konwulsje, żółtaczka, hemoroidy, gościec i reumatyzm, choroby skórne, cierpienia nerki i wszelkiego rodzaju bóle powstają ząd, że materje wymagające wydalenia pozostają w ciele, niemniej materje trudniej zatrzymują się we krwi, a które przez powyżej przytoczone organa, odprowadzone być miały.

JEDYNYM LEKARSTWEM,

które równocześnie działa na funkcyjne organów i ich normalną czynność jak najszybciej przywraca, a więc leczy przez usunięcie przyczyn cierpienia, są owe w całym świecie znane i wszędzie obecnym z najlepszym skutkiem używane

pigmentki szwajcarskie Byszarda Brandta one jedynie pomagają, a stały się za wdzięczną, ich używaniem przynajmniej swojemu zdrowiu. Dlatego więc znoście bóle i apatycznie dozwalać na rozpostarcie się wszelkich plag, które wprost prowadzą do najgroźniejszych chorób sprawających nam nędzę i smutny żywot, jeżeli sobie samemu w sposób tak racjonalny, tani i wygodny pomóż i gorszym następstwom zapobiedz można?

Niechajże więc nikt z dotkniętych je-dnym z powyższych cierpień nie zamiecha zawczasu wzięść się do pigmentki szwajcarskiej Byszarda Brandta, które w każdym razie pomagają, co też zrobiona próba niezwłocznie powiadrzi.

Trzeba także i na to uważać, aby dostać prawdziwych pigmentki szwajcarskich Byszarda Brandta, gdyż tylko te pomagają. Te pakowane są w blaszanych pudełkach i są zaopatrzone w etykiety mniszące na sobie biały krzyż szwajcarski w czerwonym polu i podpis Richardt Brandt.

Pigmentki szwajcarskie Byszarda Brandta sprzedają się po 70 centów w jedno pudełeczko, które na 5 tygodni wystarcza, kosztuje więc kupacy wyrosną; 1 do 3 cent. dziennie — dostać ich można wraz z opisem użycia i wielką liczbę świadectw lekarskich, w każdej prawie aptece. W Krowcowie w aptece pod Bankraniem W. Redyka; w Czerniowcach u apt. J. Golińskiego; w Żywiecu u apt. Blumenthala; w Sokolowie u apt. Danzaka; w Nisku u apt. Maundzińskiego.

BAZAR MEBLOWY

w Krakowie, Hotel Saski ul. ś. Jana

poleca względem P. T. Publiczności

WIELKI WYBÓR MEBLI.

„REFORMA“

czasopismo polityczne, codzienne

poswięcone wszystkim żywotnym sprawom krajowym i zagranicznym.

Warunki prenumeraty:

W miejscu: rocznie 20 złr. — półrocznie 10 złr. — kwartalnie 5 złr. — miesięcznie 2 złr. w. a.

Na prowincyi z przesyłką pocztową: rocznie 24 złr., półrocznie 12 złr. — kwartalnie 6 złr. w. a.

W państwie niemieckim: rocznie 28 złr. — półrocznie 14 złr. — kwartalnie 7 złr. — miesięcznie 3 złr. w. a.

Pojedynczy numer kosztuje 10 ct., z przesyłką pocztową 12 ct.

Prenumeratę przyjmuje Administracja „Reformy“ przy ulicy św. Jana, dom Chwalibogowskich na dole.

„Reforma“ wychodzi w Krakowie od 1 Stycznia 1882 r. codziennie z wyjątkiem Niedzieli i Świąt uroczystych wieczorem o godzinie 6 z datą dnia następnego. — Listy do redakcji adresować należy, Redakcja „Reformy“ — Kraków — dom Chwalibogowskich — Ul. Śgo Jana.

I. B. PRÜWER

DOM KOMISOWO - SPEDYCYJNY,

w Krakowie, ulica Podbrzezie, Nr. 36.

załatwia wszelkie ekspedycje na komorze rosyjskiej w Michałowicach, także podejmuje się dostawy towarów i maszyn na miejsce przeznaczenia. Przyjmuje także w komis zboże i towary, pośredniczy w kupnie i sprzedaży z bardzo małą prowizją.

G. Grünwald, malarz

przy u. Brackiej l. 158. Wykonuje wszelkie roboty tak większych jak mniejszych rozmiarów po cenach umiarkowanych. Utrzymuje na składzie zwierciadła szyby belgijskie, pruskie i czeskie. Wprawia szyby ze szkła zwykłego po 10 cent. za stopę kwadratową. Podejmuje się także wszelkich robót wchodzących w zakres pokostowania drzwi i okien.

WIELE PIENIEDZY

oszczędzą sobie

gospodynie, hotele, kawiarnie etc.

jeżeli kawę

sprowadzać będą wprost odemnie w 9½ funt. netto workach pocztowych, po cenach hurtownych, franco.

Czysta Santos	zł.c.	Przednia Santos perlowa	5-50
Afrykańska Mokka	4-23	Najlepsza Jawa	6-43
Prima Guatemala	4-58	Prawdziwa arab. Mokka	7-18
Najprzd. Ceylon plat.	5-33	Najprz. Herbata Pecco funt	4-40
Najlepsza Maracaibo	5-68	Przednia Herbata Pecco	3-48
	5-33	Najp. Herb. fam. Grussthee	2-20

Rozsyłka za zaliczką pocztową lub po nadesłaniu przypadającej należności. Poręczam wyraźnie czystość zupełną każdego gatunku, jakoteż dobroć wagi

Joh'n N. RIECK

Caffee en gros, Altona.

HANDEL pod PALMĄ

ANTONIEGO HAWĘŁKI

w Krakowie rynek główny l. 46,

Skład główny piwa pilznerskiego z browaru mieszczakańskiego.

poleca: wszelkie *towary korzenne*. *Wina* węgierskie, austriackie, francuskie, burgundskie, reńskie, hiszpańskie. *Rumy i araki*. *Likiery* holenderskie, francuskie i krajowe. *Porter i Piwo* angielskie. *Herbatę* rosyjską i lodyńską. *Czokoladę* w różnych gatunkach. *Owoce* południowe świeże, suszone i smażone w cukrze. *Kalafioru* algierskie. *Kompoty* włoskie. *Sucharki* angielskie i presburskie, oraz wszelkiego rodzaju *Bakalie*. *Wędliny* westfalskie i wszelkie inne. *Paszety* strasburskie. *Ostrygi* ostendzkie. *Kawior* astrachański w każdej porze roku. *Ryby* w puszkach w oliwie, marynowane i wędzone. Różne *konserwy, sosy, musztardy*: francuska, angielska i kremska; oraz wszelkie przyprawy do potraw. *Ekstrakt* Liebiga. *Bulion* w wybornym gatunku. *Séry* wszelkiego rodzaju. *Oliwę* nicejską i prowancą itd. Zamówienia przyjmuje się na: *dziczyznę i ryby świeże*.

Skład świeżych wód mineralnych krajowych i zagranicznych.

A. BIASION W KRAKOWIE

optyk Kliniki Okulistycznej c. k. Uniwers. Jagiellońskiego

Magazyn założony w roku 1801.

Skład i wyrób instrumentów optycznych, fizycznych i matematycznych.

Wszelkie narzędzia chirurgiczne z rogu i kauczuku.

Największy skład reiszeigów szwajcarskich i francuskich

Wszelkie reperacje uskuteczniają się natychmiast.

PRZYBORY RÓŻNE: do PISANIA, RYSOWANIA i MALOWANIA,

Największy wybór fotografii krajowych i zagranicznych,

wizytowych, gabinetowych i do stereoskopów. Skład papierów listowych

francuskich i angielskich z najnowszymi i najgustowniejszymi **monogramami**

obłog. Karty wizytowe litografowane i drukowane. Ceny niskie.

Zamówienia - odwrotną pocztą.

H. HERZ główny Rynek Nr 52. Poleca swój główny skład: Tiulów, koronek, firanek, pończoch, materji, aksamitów czarnych i kolorowych. Piłtina, sztyrtingi, wszelka bielizna gotowa. Na każdą porę roku wybór kapeluszy damskich, kwiatów, piór i wszelkich przyborów dla krawieczyny i modniarstwa potrzebnych. — Parasole i parasolki po cenach fabrycznych.

„Drukarz w okamgnieniu“

(C. k. austr. Przywil. Pat. N. 14120; Srebrny medal nagrody i dyplom)

jestto **jedyny patentowy** aparat do kopiowania zapomocą farby drukarskiej. Tenże dostarcza w drodze suchej bez prasy, nieograniczoną prawie liczbę odbitek, równie wyraźnych, czarnych (także różnokolorowych) i nie płowiejących, które też i pojedynczo doznają ulg pocztowych, właściwych drukom i to w całym światowym związku pocztowym.

„Drukarz w okamgnieniu“ pozostawia daleko w tyle wszelkie dotychczasowe aparaty do kopiowania: jak Hekto-, Auto- i Polygrafy etc. równa się pod względem produktywności prasie autograficznej, przewyższa ją zaś prostotą i taniością.

Aparaty o 2 płaszczyznach drukarskich: Nr. 1. 25/32 cm. = M. 15 — Nr. 2. 28/40 cm. = M. 20, — Nr. 3. 40/50 cm. = M. 30. Prospekty, Świadczenia, oceny dziennikarskie i oryginalne odbitki — na żądanie gratis i opłatnie Zittau in Sachsen. **Steuer & Dammann.**

NB. Patenty na Anglią, Francją etc. są do sprzedania.

Adam Lipczyński

MAGAZYN UBIORÓW MĘSKICH

w Krakowie Rynek gł. l. 45 i piętro.

Utrzymuje ciągle zapas **gotowych ubiorów** na każdą porę roku. Przyjmuje wszelkie obstalunki i takowe **podług najświeższych zurnali** i w najkrótszym czasie uskutecznia.

MORSZYN

Zdrojowiska Solankowe-Borowinowe

poleca swoje cenne

przetwory lecznicze do picia i kąpeli

i przyjmuje zamówienia na takowe.

Woda gorzka naturalna z źródła „Bonifacego“ w małych dawkach sprawia już obfite wypróżnienia bez bólu i upośledzenia trawienia i zaleca się wskutek tego do dłuższego użycia.

Sól gorzka rodzima ze źródła „Bonifacego“ ługowana, pod kontrolą komisji Towarzystwa lekarzy galicyjskich i c. k. profesora chemii dr. Radziszewskiego na sposób soli karlsbadzkiej.

Działając łagodnie i pobudzając wydzielanie błon śluzowych przewodu pokarmowego, usuwa zastoiny kałowe i skłonność do tychże, nawąły krwi strastoiny żylne, nadmierną otyłość, oraz obrzęki trzewów brzusznych (wątroby, śledziony) i ztąd powstałe cierpienia hemoroidalne, tudzież uporczywe zatwardzenia towarzyszące cierpieniom kobiecym, połączonym z niedokrewnością.

Na zasadzie doświadczenia, zrobionego tak w klinice mojej, jakoteż w praktyce prywatnej, uważam użycie soli morszynskiej ze źródła „Bonifacego“ jako środka bez bólu i osłabienia lekko czyszczącego za nader skuteczne. Z tego powodu przenoszę podawanie tej soli w cierpieniach kobiecych z zatkaniami połączonymi, nad sól Karlsbadzką, glauberską, oraz wody gorzkie i mogę ją sumiennie polecić, w miejsce wymienionych środków leczniczych, z dodatkiem, że co do działania i skutku takowe przewyższa.

Lwów d. 17 Listopada 1881.

Prof. Dr. Adam Czyżewicz
c. k. radca zdrowia.

Lug bromo-solankowy ze źródła „Magdaleny“, takiej samej dobroci jak kreuznachski i halski.

Lug borowinowo-solankowy, po raz pierwszy do użytku lekarskiego wytworzony, a posiadający przy miernej stosunkowo ilości soli kuchennej i bromu, wiele kwasu mrówkowego i żelaza.

Na składach: w Krakowie u pana **J. Wentzla** (upoważniona *Filia wód mineralnych naturalnych Galicyjskich i Czeskich*.) *We Lwowie* w aptekach pp. K. Mikolascha, J. Beisera, J. Piępsa, C. Krzyżanowskiego, Z. Ruckera, w handlu p. Karola Klimowicza; w *Czerniowcach* w handlu p. Ignacego Sehnircha; w *Stanisławowie* u p. J. Macury; w *Stryju* u p. Zagórskiego; w *Jassach* w apt. pp. Antoniego Lindego, A. Racovitz, Rudolfa Petelenza, Franciszka Konga; w *Roman* w apt. p. Maksa Fränkla; w *Balkan* w handlu p. Jurista; w *Boruzanich* w handlu p. M. Spillera; w *Suczawie* w aptekach pp. Mik. Karczewskiego i Juliusza Fiebarta.

Magazyn obuwia damskiego

istniejący od lat 13 przy ul. Floryańskiej l. 330,

zaopatrzonej został w **najwykwintniejszy towar** według najnowszego fasonu z towarów zagranicznych jakoteż i krajowych. Wszelkie zamówienia w większej lub mniejszej ilości **natychmiast** uskutecznione zostaną.

Co się tyczy ceny, to daleko niższa niż gdzieindziej, a nawet zagranicznych i z Wiednia sprowadzanych — a za **dobry i trwały** materiał ręczy długoletnia firma.

Zaszczycony na **Wystawie światowej w Wiedniu** dyplomem a w **Krakowie** i **Białej** medalami, ośmielam się polecić łaskawym względem Pań tak **magazyn** jako i moją **pracownię obuwia**. **Stanisław Kozłowski.**

W. Jachimowicz, malarz dekoracyjny

w Krakowie, ulica Wielopole Nr. 88,

podejmuje się **malowania kościołów, pałaców i t. p.**

wykonuje wszelkie **DEKORACJE, FIRMY- i WYSTAWY,**

złocenia, bronzowania,

lakierowanie mebli, naśladowanie drzewo i marmur.

Zygmunt
WASILEKOWSKI
AGENT
warszawskiego przedsiębiorstwa asfaltowego,
asfaltuje:
KOŚCIOŁY, HALLE,
browary,
krygelnie, podwórza,
chodniki,
sienie, kuchnie,
STANIE, PIWNICE,
warstwy od wilgoci
w murach
i t. p. roboty — najlepsze mi asfaltami:
LIMMEROWSKIM
lub **WŁOSKIM.**
Kraków, Kleparz 83,
dom Koziańskiego.

— Więc żadnego sprawunku nie ma sąsiad?

— Nie, tylko prosiłbym sąsiada kupić mi beczkę wina u Federowicza i jakie zgrabne kapelusiki dla córek.

FAŁSZYWE ECHO.

Marszałek. Panowie! My nie mamy pieniędzy na dobre szkoły, więc miejmy chociaż złe.

Echo. Panowie! My nie mamy pieniędzy na wspaniałe apartamenta, więc przestanę na skromnym mieszkanku.

Przed teatrem

(autentyczne)

Pan Stanisław. Kochanemu panu Józefowi moje serdeczne pozdrowienie (wyciąga rękę.) Jak ślicznie mi pan wygląda, wody posłużyły.. a pani...

Pan Józef. Dziękuję, dziękuję.

Pan Stanisław. Pan wyjeżdża podobno do Petersburga... zaangażowałeś się..

Pan Józef. A tak.. tak..

Pan Stanisław. Winszuje, ale mi się zdaje, że pan z tamąd bardzo prędko powróci.

Pan Józef. Jak tylko pan wypuści krakowską scenę z opieki swojej.

NADESŁANE.

Wychodzącego w Wiedniu nakładem Zygmunta Bensingera, a pod redakcją Andrzeja Odrowąża „Świata illustrowanego“ wyszedł właśnie zeszyt dwudziesty siódmy i zawiera I. W części literackiej: 1) Wina i odwet, powieść społeczna (ciąg dalszy); 2) Przyrobotce, wiersz St. Pgo.; 3) Śniade dziewczę obraz z niw morawskich (ciąg dalszy); 4) Mięszeczka, nowela; prócz tego objaśnienia do rycin, pocztę redakcyjną, nowe książki, rozmaitości, i lamigłówek. — II. W części obrazkowej: 1) U grobu matki; Największa pociecha matki; 2) Dwa koledzy; 3) Arcyksiężna Rudolf i małżonka jego, Arcyksiężna Stefania, na przejeździe w okolicy Pragi; 4) Fraszki humorystyczne.

W OCHRONIE ZDROWIA LUDZKIEGO.

Wątroba, żółtaczka, kiszki i nerki

są jak wiadomo naturalnymi organami czyszczenia ciała. Jeżeli szlachetne te organa funkcyjonią regularnie, natędy człowiek jest zdrowym; zaburzenia zaś w nich sprawiają liczne a częstokroć straszne cierpienia.

Zatkanie, rozcięcia, broń opętni, ból cięty, cierpienia żółtaka, kiszki, wątroby i żółci, uduszenie krwi, zawrót głowy, korywaje, żółtaczka, hemoroidy, góściec i reumatyzm, choroby skóry, cierpienia nerki i wszelkiego rodzaju bóle powstają ząd, że materje wymagające wydalenia pozostają w ciele, niemniej materje trudniej zatrzymują się we krwi, a które przez powyższą przytoczone organa, odprowadzone być miały.

JEDYNYM LEKARSTWEM,

które równocześnie działa na funkcyjne organów i ich normalną czynność jak najszybciej przywraca, a więc leczy przez usunięcie przyczyn cierpienia, są owe w całym świecie znane i wszędzie obecnym z najlepszym skutkiem używane

pigmentki szwajcarskie aptekarza Byszarda Brandt'a
one jedynie pomagają, a sta tysięcy zadowolonych, ich używaniem przynoczenie swe go zdrowia. Dlatego więc znoście bóle i apatycznie dozwalać na rozpostarcie się wszelkich plag, które wprost prowadzą do najgroźniejszych chorób sprawających nam nędzę i smutny żywot, jeżeli sobie sami w sposób tak racjonalny, tani i wygodny pomóż i gorszym następstwom zapobiedz można?

Niechajże więc nikt z dotkniętych jeżdnem z powyższych cierpien nie zamiecha zawczasu wzięść się do pigmentki szwajcarskiej Byszarda Brandt'a, która w każdym razie pomaga, co też zrobiona próba niezwłocznie powiada.

Trzeba także i na to uważać, aby dostać prawdziwych pigmentki szwajcarskich Byszarda Brandt'a, gdyż tylko te pomagają. Te pakowane są w blaszanych pudełkach i są zaopatrzone w etykiety mieszczące na sobie biały krzyż szwajcarski w czerwonym polu i podpis Richardt Brandt.

Pigmentki szwajcarskie Byszarda Brandt'a sprzedają się po 70 centów jedno pudełeczko, które na 5 tygodni wystarczy, kosztu więc kupacji wynoszą: 1 do 3 cent. dziennie — dostać ich można wraz z opisem używania i wielką liczbę świadectw lekarskich, w każdej prawie aptece.

W Krynoku: w Czerniowcach u apt. J. Golińskiego; w Żywiecu u apt. Blumenthal; w Sokolowie u apt. Danuszaka; w Nisku u apt. Maundzińskiego.

BAZAR MEBLOWY

w Krakowie, Hotel Saski ul. ś. Jana

poleca względem P. T. Publiczności

WIELKI WYBÓR MEBLI.

„REFORMA“

czasopismo polityczne, codzienne

poswięcone wszystkim żywotnym sprawom krajowym i zagranicznym.

Warunki prenumeraty:

W miejscu: rocznie 20 złr. — półrocznie 10 złr. — kwartalnie 5 złr. — miesięcznie 2 złr. w. a.

Na prowincyi z przesyłką pocztową: rocznie 24 złr., półrocznie 12 złr. — kwartalnie 6 złr. w. a.

W państwie niemieckim: rocznie 28 złr. — półrocznie 14 złr. — kwartalnie 7 złr. — miesięcznie 3 złr. w. a.

Pojedynczy numer kosztuje 10 ct., z przesyłką pocztową 12 ct.

Prenumeratę przyjmuje Administracja „Reformy“ przy ulicy św. Jana, dom Chwalibogowskich na dole.

„Reforma“ wychodzi w Krakowie od 1 Stycznia 1882 r. codziennie z wyjątkiem Niedzieli i Świąt uroczystych wieczorem o godzinie 6 z datą dnia następnego. — Listy do redakcji adresować należy, Redakcja „Reformy“ — Kraków — dom Chwalibogowskich — Ul. Śgo Jana.

I. B. PRÜWER

DOM KOMISOWO - SPEDYCYJNY,

w Krakowie, ulica Podbrzezie, Nr. 36.

załatwia wszelkie ekspedycje na komorze rosyjskiej w Michałowicach, także podejmuje się dostawy towarów i maszyn na miejsce przeznaczenia. Przyjmuje także w komis zboże i towary, pośredniczy w kupnie i sprzedaży z bardzo małą prowizją.

G. Grünwald, malarz

przy u. Brackiej l. 158. Wykonuje wszelkie roboty tak większych jak mniejszych rozmiarów po cenach umiarkowanych. Utrzymuje na składzie zwierciadła szczyby belgijskie, pruskie i ceskie. Wprawia szyby ze szkła zwykłego po 10 cent. za stopę kwadratową. Podejmuje się także wszelkich robót wchodzących w zakres pokostowania drzwi i okien.

WIELE PIENIĘDZY

oszczędzą sobie

gospodynie, hotele, kawiarnie etc.

jeżeli kawę sprowadzać będą wprost odemnie w 9½ funt. netto workach pocztowych, po cenach hurtownych, franco.

Czysta Santos	zł.c.	Przednia Santos perlowa	5-50
Afrykańska Mokka	4-23	Najlepsza Jawa	6-43
Prima Guatemala	4-58	Prawdziwa arab. Mokka	7-18
Najprzd. Ceylon plat.	5-33	Najprz. Herbata Pecco funt	4-40
Najlepsza Maracaibo	5-68	Przednia Herbata Pecco	3-48
	5-33	Najp. Herb. fam. Grussthee	2-20

Rozsyłka za zaliczką pocztową lub po nadesłaniu przypadającej należności. Poręczam wyraźnie czystość zupełną każdego gatunku, jakoteż dobroć wagi

Joh'n N. RIECK

Caffee en gros, Altona.

HANDEL pod PALMĄ

ANTONIEGO HAWĘŁKI

w Krakowie rynek główny l. 46,

Skład główny piwa pilznerskiego z browaru mieszczańskiego.

poleca: wszelkie *towary korzenne*. *Wina* węgierskie, austriackie, francuskie, burgundskie, reńskie, hiszpańskie. *Rumy i araki*. *Likiery* holenderskie, francuskie i krajowe. *Porter i Piwo* angielskie. *Herbatę* rosyjską i lodyńską. *Czokoladę* w różnych gatunkach. *Owoce* południowe świeże, suszone i smażone w cukrze. *Kalafornu* algierskie. *Kompoty* włoskie. *Sucharki* angielskie i presburskie, oraz wszelkiego rodzaju *Bakalie*. *Wedliny* westfalskie i wszelkie inne. *Paszlety* strasburskie. *Ostrygi* ostendzkie. *Kawior* astrachański w każdej porze roku. *Ryby* w puszkach w oliwie, marynowane i wędzone. Różne *konserwy, sosy, musztardy*: francuska, angielska i kremska; oraz wszelkie przyprawy do potraw. *Ekstrakt* Liebiga. *Bulion* w wybornym gatunku. *Séry* wszelkiego rodzaju. *Oliwę* nicejską i prowancą itd. Zamówienia przyjmuje się na: *dziczyznę i ryby świeże*.

Skład świeżych wód mineralnych krajowych i zagranicznych.

A. BIASION W KRAKOWIE

optyk Kliniki Okulistycznej c. k. Uniwers. Jagiellońskiego

Magazyn założony w roku 1801.

Skład i wyrób instrumentów optycznych, fizycznych i matematycznych.

Wszelkie narzędzia chirurgiczne z rogu i kauczuku.

Największy skład reiszeigów szwajcarskich i francuskich

Wszelkie reperacje uskuteczniają się natychmiast.

PRZYBORY RÓŻNE: do PISANIA, RYSOWANIA i MALOWANIA,

Największy wybór fotografii krajowych i zagranicznych,

wizytowych, gabinetowych i do stereoskopów. Skład papierów listowych

francuskich i angielskich z najnowszy i najgustowniejszymi monogramami

oblong. Karty wizytowe litografowane i drukowane. Ceny niskie.

Zamówienia odwrotną pocztą.

H. HERZ główny Rynek Nr 52. Poleca swój główny skład: Tiulów, koronek, firanek, pończoch, materji, aksamitów czarnych i kolorowych. Piłtwa, sztyrtingi, wszelka bielizna gotowa. Na każdą porę roku wybór kapeluszy damskich, kwiatów, piór i wszelkich przyborów dla krawieczyny i modniarstwa potrzebnych. — Parasole i parasolki po cenach fabrycznych.

„Drukarz w okamgnieniu“

(C. k. austr. Przywil. Pat N. 14120; Srebrny medal nagrody i dyplom)

jesto **jedyny patentowy** aparat do kopiowania zapomocą farby drukarskiej. Tenże dostarcza w drodze suchej bez prasy, nieograniczoną prawie liczbę odbitek, również wyraźnych, czarnych (także różnokolorowych) i nie płowiejących, które też i pojedynczo doznają ulg pocztowych, właściwych drukom i to w całym światowym związku pocztowym.

„Drukarz w okamgnieniu“ pozostawia daleko w tyle wszelkie dotychczasowe aparaty do kopiowania: jak Hekto-, Auto- i Polygrafy etc. równa się pod względem produktywności prasie autograficznej, przewyższa ją zaś prostotą i taniością.

Aparaty o 2 płaszczyznach drukarskich: Nr. 1. 25/32 cm. = M. 15 — Nr. 2 28/40 cm. = M. 20, — Nr. 3. 40/50 cm. = M. 30. Prospekty, Świadectwa, oceny dziennikarskie i oryginalne odbitki — na żądanie gratis i opłatnie Zittau in Sachsen.

Steuer & Dammann.

NB. Patenty na Anglią, Francją etc. są do sprzedania.

Adam Lipczyński

MAGAZYN UBIORÓW MĘZKICH

w Krakowie Rynek gł. l. 45 I piętro.

Utrzymuje ciągle zapas **gotowych ubiorów** na każdą porę roku. Przyjmuje wszelkie obstalunki i takowe **podług najświeższych żurnali** i w najkrótszym czasie uskutecznia.

MORSZYN

Zdrojowiska Solankowe-Borowinowe

poleca swoje cenne

przetwory lecznicze do picia i kąpeli i przyjmuje zamówienia na takowe.

Woda gorzka naturalna z źródła „Bonifacego“ w małych dawkach sprawia już obfite wypróżnienia bez bólu i upośledzenia trawienia i zaleca się wskutek tego do dłuższego użycia.

Sól gorzka rodzima ze źródła „Bonifacego“ ługowana, pod kontrolą komisji Towarzystwa lekarzy galicyjskich i c. k. profesora chemii dr. Radziszewskiego na sposób soli karlsbadzkiej.

Działając łagodnie i pobudzając wydzielanie błon śluzowych przewodu pokarmowego, usuwa zastoiny kałowe i skłonność do nadmiernej strastoiny żylnej, nadmierną otyłość, oraz obrzęki trzewów brzusznych (wątroby, śledziony) i ztąd powstałe cierpienia hemoroidalne, tudzież uporczywe zatwardzenia towarzyszące cierpieniom kobiecym, połączonym z niedokrewnością.

Na zasadzie doświadczenia, zrobionego tak w klinice mojej, jakoteż w praktyce prywatnej, uważam użycie soli morszyniejskiej ze źródła „Bonifacego“ jako środka bez bólu i osłabienia lekko czyszczącego za nader skuteczne. Z tego powodu przenoszę podawanie tej soli w cierpieniach kobiecych z zatkaniami połączonymi, nad sól Karlsbadzką, glauberską, oraz wody gorzkie i mogę ją sumiennie polecić, w miejsce wymienionych środków leczniczych, z dodatkiem, że co do działania i skutku takowe przewyższa.

Lwów d. 17 Listopada 1881.

Prof. Dr. Adam Czyżewicz
c. k. radca zdrowia.

Lug bromo-solankowy ze źródła „Magdaleny“, takiej samej dobroci jak kreuznachski i halski.

Lug borowinowo-solankowy, po raz pierwszy do użytku lekarskiego wytworzony, a posiadający przy miernej stosunkowo ilości soli kuchennej i bromu, wiele kwasu mrońkowego i żelaza.

Na składach: w Krakowie u pana **J. Wentzla** (upoważniona Filia wód mineralnych naturalnych Galicyjskich i Czeskich.) We Lwowie w aptekach pp. K. Mikolascha, J. Beisera, J. Piepasa, C. Krzyżanowskiego, Z. Ruckera, w handlu p. Karola Klimowicza; w Czerniowcach w handlu p. Ignacego Schnireha; w Stanisławowie u p. J. Macury; w Stryju u p. Zagórskiego; w Jassach w apt. pp. Antoniego Lindego, A. Racovitz, Rudolfa Petelenza, Franciszka Konga; w Roman w apt. p. Maksa Fränkla; w Bakau w handlu p. Jurista; w Botuzanach w handlu p. M. Spillera; w Suczawie w aptekach pp. Mik. Karczewskiego i Juliusza Fiebarta.

Magazyn obuwia damskiego

istniejący od lat 13 przy ul. Floryańskiej l. 330,

zaopatrzonej został w **najwykwintniejszy towar** według najnowszego fasonu z towarów zagranicznych jakoteż i krajowych. Wszelkie zamówienia w większej lub mniejszej ilości **natychmiast** uskutecznione zostaną.

Co się tyczy ceny, to daleko niższa niż gdzieindziej, a nawet zagranicznych i z Wiednia sprowadzanych — a za **dobry i trwały** materiał ręczy długoletnia firma.

Zaszczycony na Wystawie światowej w Wiedniu dyplomem a w Krakowie i Białej medalami, ośmielam się polecić łaskawym względem Pań tak **magazyn** jako i moją **pracownię obuwia**. **Stanisław Kozłowski.**

W. Jachimowicz, malarz dekoracyjny

w Krakowie, ulica Wielopole Nr. 88,

podejmuje się **malowania kościołów, pałaców i t. p.**

wykonuje wszelkie **DEKORACJE, FIRMY- i WYSTAWY,**

złocenia, bronzowania,

lakierowanie mebli, naśladowanie drzewo i marmur.

Zygmunt

WASILKOWSKI

AGENT

warszawskiego przedsiębiorstwa asfaltowego,

asfaltuje:

KOŚCIOŁY, HALLE,

browary,

kręgielnie, podwozja,

chodniki,

sienie, kuchnie,

STAJNIE, PIVNICE,

warstwy od wilgoci

w murach

i t. p. roboty — najlepsze mi asfaltami:

LIMMEROWSKIM

lub WŁOSKIM.

Kraków, Kleparz 83,

dom Kozłarskiego.

J. HIRSCHFELD

W KRAKOWIE,

ulica Grodzka L. 20, obok apteki Wgo Stockmara

poleca swój

NAJWIĘKSZY MAGAZYN PŁASZCZÓW DAMSKICH

po znanych umiarkowanych cenach, według wzorów paryzkich, berlińskich i wiedeńskich.

Poleca najlepszy i wykwintny towar, tudzież najdokładniejsze wykonanie.

NAJLEPSZA

WODA KOLONSKA

jest Nr. 4711.

Prawdziwa jedynie u **Wilhelma Fenza** w Krakowie vis-à-vis kościółka św. Wojciecha.

FRANZ MARINA FARINA

w Kolonii Nr. 4511.

OGŁOSZENIE.

Zawiadamiam Szanownych Rodziców i Opiekunów, że
z nowym kursem

to jest od dnia **1 Września 1882 r.** przyjmuję

Panienki do szkół publicznych uczęszczające
pod moją opiekę

nad wychowaniem których pracować będę jak nad własnym dzieckiem. — Cena bardzo umiarkowana.

JÓZEFA ŁUSAKOWSKA, Ulica Poselska Nr. 19.

Rewolucya w sztuce golenia się.

W 3 MINUTACH można się samemu ogolić lepiej jakby to mógł najzręczniejszy golarz wykonać.

BRZYTWA „DJAMENT“

uprzywilejowana przez Rząd francuski.

Piękny i precudny ten aparat (**najdoskonalszy** w tym rodzaju), każdemu nawet nie mającemu wprawy, ogolić się szybko i dobrze bez obawy okaleczenia się, chociażby był ciemnym lub gdyby mu się ręce trzęsły. — Nie możebnem jest w anonsie dać zupełne wyjaśnienie co do nadzwyczajnych korzyści tego cudownego wynalazku.

Nie brać uaszych aparatów za inne podobne, które się sprzedają tania, nie mają jednak żadnych zalet brzytwy „Djament“.

Przesyłka **franco** za nadestaniem przekazem pocztowym 6 franków i 50 centymów pod adresem **M. Guillot 176 rue du Temple, Paris.**

(Rabat przy zakupie en gros.)

Uprasza się o wymienienie dziennika, w którym wyczytano ten anons.

Nowość! Najdelikatniejszy

Puder łabędzi

uznany za najprzedniejszy ze wszystkich pudrów toaletowych, niespostrzeżenie trzymający się, robi skórę młodocianą, delikatną i różową. Poświadczenia od pierwszorzędných artystek scen całego kontynentu. Prawdziwy tylko na składzie w handlach perfumeryj:

M. Döning i Józ. Rudnicki w Krakowie.

500 Marek.

Nader ważny wynalazek zro-
bił chemik **Legend**.

Jest to tynktura na odgnoitki,
która usuwa w 3 dniach każdy
odgnoitek z korzeniem bez naj-
mniejszego bólu — za co ręczy
wynalazca tak dalece, że obo-
wiązuje się wypłacić **500 ma-
rek** temu, kto by po użyciu tej
tynktury jeszcze miał odgnoitki.
Z całą szlachetnością można twier-
dzić, że to jest jedyny środek,
który ma niezawodny skutek.

Cena za flakonik wraz z pendzel-
kiem i opisem użycia 1 zhr. wa.
przesyłka franko.

Tylko za zaliczką.

Dostać można u wynalazcy:

Chemiker **Legend**, Cöln
a./Rh., Eigelstein Nr. 61.

OBWIESZCZENIE.

Obok znacznie niższych cen gazu od 1 b. m. polecamy na rozpoczynającą się porę roku, piece gazowe, przyrządy do gotowania na gazie, tudzież wszelkie aparaty do celów technicznych.

W domach, gdzie rury gazowe się już znajdują, a urządzenie gazowe to umożliwia, złączamy przyrządy do gotowania z rurami gazowymi własnym kosztem. Również gazometry i całe urządzenia do oświetlenia gazem, po bliższem porozumieniu się z nami względem warunków, na własny koszt zaprowadzamy i wynajmujemy, a w ten sposób użytkujący gazu, oszczędzają kosztą zaprowadzenia rur, gazomierza i t. p.

Kraków w Październiku 1881 roku.

Zarząd Zakładu gazowego

Konr. Voss.